

kolumni

Kynnet esiin!

Antero Marjakangas ansaitsee leipänsä osa-aikaisena lastenvalvojana Kotkassa. Vastalääkkeenä työlle hän nauttii päivittäin kulttuurista: arvostelee, kirjoittelee, lausuu, lukee, näyttelee ja ohjaa.

”Autettavien asiat ovat siirtyneet vähitellen yhä enemmän markkinatalouden ja talousarvion, siis rahan ehdoilla tehtäviksi suorituksiksi.”

”I have a Dream”, julisti **Martin Luther King** vähän ennen salamurhaajan luotia. Minullakin on haaveeni, omat unelmani ja siniset ajatukseni. Jokaisella meistä on, tai ainakin pitäisi olla. Unelmilla on taipumus toteutua, ainakin USA:n mustat kansalaiset saivat ihmisoikeutensa ja tasa-arvonsa.

Tulin kuin vahingossa töihin sosiaaliuralle; ensin pavitarkkailijaksi, sitten lastensuojelutarkkailija-lastenvalvojaksi ja sitten lastenvalvojaksi. Olen yrittänyt olla avuksi ainakin isyysasioissa sekä huolto- ja elatussopimusten tekemisessä.

Kolmenkymmenen työvuoden jälkeen tuntuu turhautavalta olla sosiaalityöntekijä. Autettavien asiat ovat siirtyneet vähitellen yhä enemmän markkinatalouden ja talousarvion, siis rahan ehdoilla tehtäviksi suorituksiksi. Ne tulevat käytännössä yhä teknisemmiksi ja etäisemmiksi, lähinnä rutiinomaiseksi tietokoneohjelman näpyttelyksi jotakin polkua pitkin.

Tilastoissa näkyvät numeraaliset suoritukset mittaavat määrää, eivät laatua. Sosiaalipalveluja kilpailutettaessa halvimmat tarjoukset valitaan, laadukkaammat jäävät toiseksi. Tulevaisuus näyttää pelottavalta, mutta nyt kynnet esiin!

Minun sininen ajatukseni on ollut, että sosiaalityöntekijän ammattitaidolla on merkitystä apua tarvitsevien ihmisten kohtaamisessa ja auttamisessa. Olen jopa yrittänyt nostaa sosiaalityöntekijöiden profiilia idealla sosiaaliikereiden univormusta ja imagosta, mutta ilman myönteistä vaikutusta talenttiitten taholta. Ammattiliiton kannalta asiat ovat aika hyvin; vanhuuseläkkeelle siirtyvät yliopistosta valmistuneet sosiaalityöntekijät korvataan kunnissa sosionomi AMK- tai peräti ylemmän AMK-tutkinnon suorittaneilla työntekijöillä.

Luin Diakonia-lehdestä 5/06 **Marja Kantasen** kirja-arvostelun argentiinalaisen **Jorge Bucayn** teoksesta ”Kuuntele tämä tarina”. Hän siteeraa siinä kiinnostavasti teosta:

”Puunhakkaaja tuli savotalle ja kaatoi ensimmäisenä päivänä 18 puuta. Sen jälkeen puumäärä väheni päivä päivältä, vaikka hän miten yritti. Huolissaan puunhakkaaja kertoi asiasta työnjohtajalle. Työnjohtaja kysyi häneltä: ”Milloin teroitit viimeksi kirveesi?”

”Teroitin? Ei minulla ole ollut aikaa teroittaa kirvestäni: minulla on ollut liian kiire kaataa puuta”.

Sama ongelma on sosiaaliikereillä. Nyt on korkea aika ottaa kynnet esiin ja teroittaa ne sekä omasta että asiakkaiden puolesta.